Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate maĭ primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ; o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ maĭ dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta" ese în fiecare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 171. Braşovŭ, Lunĭ, Marţĭ 1 (13) Augustŭ 1889.

Braşovŭ, 31 Iulie.

Dintre tóte visitele princiare, ce le-a primitŭ tînĕrulŭ împĕratŭ germanŭ Vilhelm II în reşedinţa sa, cea mai importantă este fără îndoială visita monarchului nostru, a împĕratului Franciscŭ Iosifŭ, care, pe când scriemŭ aceste rêndurĭ, îşĭ va face intrarea în Berlinŭ, unde va fi primitŭ în modulŭ celŭ mai strălucitŭ şi mai cordialŭ.

Bucuria şi însufleţirea, ce domnesce în Berlinŭ din incidentulŭ acesta, este forte naturală, căcĭ în casulŭ de faţă nu este vorba numai de unŭ actŭ de curtenire, ca urmare a îndatoririi ce o avea monarchulŭ nostru de a-i întórce împĕratului germanŭ visita, ci de o nouă manifestare a strînsei legăturĭ de alianţă, ce esistă între aceste douĕ împĕrăţii; séu, întrebuinţândŭ cuvintele foii oficiale din Viena, „Wiener Abendpost", e vorba de manifestarea „raporturilorŭ strînse şi intime, ce esistă aḑĭ între puternicile case domnitóre Habsburg şi Hohenzollern."

Intr'adevĕrŭ, diplomaţia germană póte fi pe deplinŭ mulţămită de resultatulŭ dobênditŭ prin alianţa cu Austro-Ungaria. Astăḑĭ celŭ mai puternicŭ dintre principii confederaţiunii germane de odiniórǎ merge la curtea prusiană, spre a-şĭ dovedi acolo simţĕmintele sale de credinciosŭ aliatŭ, de membru alŭ nouei federaţiunĭ, alŭ cărei capŭ este aḑĭ regele Prusiei; federaţiune, care-lŭ apropiă şi-lŭ îndatoréză faţă cu Germania aprópe în aceeaşĭ mĕsură, ca pe statele confederate care facŭ parte din împĕrăţia germană.

Nu se póte nega, că prin acéstă federaţiune puterea germană în centrulŭ Europii a ajunsŭ la apogeulŭ ei, căcĭ se estinde de faptŭ aḑĭ până'n Marea adriatica şi până în Carpaţĭ.

Foile din Germania, ca şi cele din monarchia nóstră, accentuéză mereu comunitatea de interese, ce esistă între aceste douĕ state, precum şi simpatia ce légă popórele ei unulŭ cu altulŭ. Fóia oficială amintită din Viena accentuéză acésta în deosebĭ.

Câtŭ pentru comunitatea de interese, nu numai odată s'a constatatŭ chiar de foile austro-ungare, că ea nu s'a doveditŭ de când esistă alianţa în modŭ satisfăcĕtorŭ, nicĭ pe têrêmulŭ economicŭ nicĭ pe celŭ politicŭ, întru câtŭ adecă suntŭ în jocŭ interesele speciale ale monachiei nóstre în Orientulŭ Europei.

Nu numai odată a declaratŭ însuşĭ cancelarulŭ germanŭ, că luĭ îi este indiferentŭ mersulŭ politicei în peninsula balcanică; nu totŭ aşa stă lucrulŭ în ce privesce Austro-Ungaria, care pretinde a avé în Orientŭ interese vitale.

Totŭ cam acelaşĭ lucru se póte ḑice şi despre sentimentele de amiciţiă şi de simpatiă dintre popórele ambelorŭ împĕrăţii. O adevĕrată simpatiă pentru alianţa cu Germania s'a manifestatŭ până acuma numai de către Germanii din Austria. Nu totŭ aşa se póte ḑice despre lumea neoficială a Slavilorŭ din monarchiă, carĭ se temŭ de germanisare, şi a Ungurilorŭ, carĭ cu orĭ-ce ocasiune dau frêu liberŭ urei lorŭ în contra germanismului. Lealitatea către tractatulŭ de alianţă şi alipirea către dinastia, care l'a încheiatŭ, nu se potŭ confunda cu pretinsa simpatiă şi amiciţiă generală.

Şi cu tóte astea, celŭ mai surprindĕtorŭ lucru este, că legătura dintre monarchiă şi Germănia apare ca o consecenţă a nouei formaţiunĭ de statŭ dualistice în Austro-Ungaria, care numai prin idea supremaţiei celorŭ douĕ rasse, germană şi maghiară, vine în contactulŭ celŭ mai strînsŭ cu interesele germane, contactŭ căruia atâtŭ de viă espresiune i-a datŭ de curêndŭ prinţulŭ regentŭ alŭ Bavariei în vorbirea sa către gimnasticiĭ austriacĭ în München.

Intêmplarea a voitŭ, ca tocmai astăḑĭ, în ḑiua sosirei împĕratului nostru în Berlinŭ, sĕ-şĭ serbeze jubileulŭ esistenţii sale de ḑece anĭ ministeriulŭ Taaffe, care, cu tótă lealitatea sa dovedită pentru alianţa germană, a desvoltatŭ o activitate ce nu intră nicĭdecum în cadrulŭ ideilorŭ dualisate germane-maghiare şi alŭ ideilorŭ de germanisare desfăşurate în München.

Dér póte că tocmai spre a eşi din impasulŭ acestorŭ vêdite contradicţiunĭ în raporturile dintre ambele împĕrăţii aliate, pressa germană accentuéză cu deosebire importanţa ce o are visita monarchului nostru pentru susţinerea păcii. Alianţa cu menirea de a susţiné pacea şi de a garanta respectarea tractatelorŭ apare în altă lumină şi orĭ-şi-cine trebue sĕ recunóscă marea eĭ însemnătate pentru întréga Europă.

E vorba de a se crea totŭ mai puternice stavile pentru asigurarea păcii generale. Totŭ cu acestŭ scopŭ a întreprinsŭ împĕratulŭ Germaniei călĕtoria sa în Anglia, de unde s'a întorsŭ erĭ. Tristŭ este numai, că şi pacea cu sacrificiile nesfĕrşite ce le impune aḑĭ popórelorŭ a devenitŭ pré apăsătóre, şi ar fi de doritŭ, ca cei carĭ nisuescŭ a o susţiné şi întări sĕ găséscă unŭ modŭ de a mai uşura statele de militarismulŭ celŭ costisitorŭ, care sleiesce puterile popórelorŭ.

Austro-Ungaria sufere, póte, mai multŭ de acéstă plagă. Fiă, ca monarchulŭ nostru, care este însoţitŭ de ministrulŭ sĕu de esterne şi de presumtivulŭ moştenitorŭ alŭ corónei, sĕ găséscă împreună cu aliaţii sĕi acestŭ mijlocŭ mântuitorŭ.

DIN AFARĂ.

Manevrele din Galiţia.

Manevrele militare, ce au sĕ se facă în curênd în Galiţia, în presenţa monarchului Franciscŭ Iosifŭ, dau prilejŭ foii rusescĭ „Novosti" de a face unŭ şirŭ de consideraţiunĭ strategice într'unŭ tonŭ, ca şi cum Austro-Ungaria şi Rusia s'arŭ afla în ajunulŭ unui rĕsboiu.

„Impĕratulŭ Franciscŭ Iosifŭ," scrie „Novosti", „va esamina la faţa locului destoinicia de rĕsboiu şi starea de pregătire pentru mobilisare a antegardei acelorŭ trupe, carĭ se ţinŭ gata pentru unŭ rĕsboiu cu Rusia. Trupele, carĭ vorŭ lua parte la manevre, se află aprópe aduse la efectivulŭ de rĕsboiu. Trupele frontului nordosticŭ suntŭ întărite şi li-s'a datŭ o organisaţiă, care asigură putinţa de a fi repede întrebuinţate. La graniţa austro-rusă se află acum, în locŭ de douĕ, trei corpurĭ de armată. Dela 1 Octomvre a. c. Austria va avé la frontulŭ nordosticŭ şése divisii de infanteriă, trei divisii de artileriă de câmpŭ, afară de artileria de fortărêţă şi de trupele de ingínerĭ. Deşi e neîndoiosŭ, că înarmările sporite ale Austro-Ungariei formézǎ pregătirea pentru unŭ rĕsboiu ofensivŭ, totuşĭ nu se póte admite, că suprema conducere de rĕsboiu a Austriei ar intenţiona, sĕ împingă trupele frontului nordosticŭ pe teritoriulŭ Rusiei, fără a aştepta concentrarea celorlalte corpurĭ. A forţa garnisónele rusescĭ dela graniţă, ca sĕ se retragă în interiorulŭ ţĕrii, a împedeca mobilisarea lorŭ şi a asigura frontulŭ principalŭ strategicŭ Cracovia-Lembergŭ de o năvălire a cavaleriei rusescĭ: aceste probleme suntŭ seriόse şi esecutabile. Scopulŭ mĕsurilorŭ luate de conducerea austriacă a rĕsboiului constă tocmai în aceea, de a asigura succesulŭ celui dintâiu actŭ alŭ unui rĕsboiu ofensivŭ, anume concentrarea armatei în punctele de atacŭ alese. Cele dintâiu operaţiunĭ ale trupelorŭ austriace în casulŭ unei cioc-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Cultulŭ şi miturile luĭ Apollo la Elenĭ.

(Urmare din Nr. 169.)

Apollo ca ḑeu alŭ anutimpului caldŭ, alŭ verei şi alŭ tómnei.

După anutimpulŭ celŭ frumosŭ şi plăcutŭ alŭ primăverei urméză anutimpulŭ ferbinte, adecă véra şi tómna. O caracteristică a acestui anutimpŭ se póte vedé mai bine din observaţiunea făcută asupra lunei atice Targelion, în care atuncĭ ca şi astăḑĭ cade secerişulŭ produsŭ prin arşiţa solară a lunilorŭ Maiu şi Iuniu. O altă caracteristică a acestui anutimpŭ este aceea, că prin aceeaşĭ arşiţă se produce uscarea vegetaţiunei şi mulţimea bólelorŭ epidemice, carĭ seceră atâţĭ ómenĭ. Decĭ ómenii îlŭ adorau pe *Apollo*, ḑeulŭ sórelui în acelaşŭ timpŭ pe de-oparte ca pe o putere binefăcĕtóre a prosperărei secerişului şi a sănĕtăţii, pe de alta ca o putere distrugĕtóre, care se îmblânḑia prin sacrificei şi darurĭ.

Prima sĕrbătóre în acestŭ sensŭ erau *Targeliile atice*, carĭ se mai ţineau şi la Miletŭ, Efes, Delos şi Masilia şi póte chiar şi la Delphi. După Momsen la acéstă sĕrbătóre vinŭ de esprimatŭ douĕ idei fórte nimerite, şi anume: La 6 Targelion, după mărturia lui Helladios, era obiceiulŭ a se ţiné o procesiune cu doi ómenĭ; dintre cele 2 idei una era presentată pentru purificaţiune cu privire la bărbaţĭ şi una cu privire la femei. In timpurile cele mai vechĭ cu acéstă ocasiune se aduceau sacrificii omenescĭ. Acestŭ usŭ de purificaţiune servia pentru depărtarea bólelorŭ contagióse, carĭ obicĭnuescŭ a isbucni véra şi tómna.

Cu totulŭ deosebitŭ era caracterulŭ părţii din urmă a sĕrbătorei. Acésta provenia de acolo, că la finea anutimpului de primăvéră şi la începutulŭ anutimpului fierbinte ómenii se îngrijiau nu numai a împăca pe ḑeulŭ arşiţei pustiitóre şi aducĕtóre de bóle ci şi pentru a'i mulţumi pentru darurile secerişului. Omenii dreptŭ aceea îi oferiau pârga secerişului numită *Ταργήλια*, constătătóre din cele mai diferite producte ale timpului, dela carĭ sĕrbătórea şi luna şĭ-au primitŭ numele. La Delos acéstă sĕrbătóre se chema *Δήλια*, care, după o notiţă a lui Calimach şi Plutarch de asemenea era o sĕrbătóre a secerişului. In Sparta se numiau Hiakyntele, carĭ érăşĭ parŭ a fi fostŭ cam asemenea Targeliilor atice.

După unele relatărĭ era o reflexiune la efectele nimicitóre ale arşiţei solare.

Luna, în care se ţineau Hiakyntele, era cea mai căldurósă şi mai periculósă a întregului anŭ, adecă luna rĕsăririi lui Sirius. Sĕrbătórea ţinea 9 ḑile şi anume: în ḑiua şi nóptea primă cu tristeţă, se audiau din locŭ în locŭ cântece jalnice; însĕ în cele următóre cu bucuriă şi veseliă şi cu ospeţe bogate.

Mitulŭ, la care se referă acestŭ cultŭ naréză, că *Apollo* avea o simpatiă deosebită faţă de frumosulŭ Hiakynthos, celŭ mai tînĕrŭ fiu alŭ lui Amiclas. Odată, pe când se juca cu elŭ cu disculŭ *Zephiros*, ḑeulŭ favoritŭ alŭ copiilorŭ, din gelosiă îndreptă disculŭ spre capulŭ lui Hyakinthos, care imediatŭ espiră în braţele lui *Apollo*. Acestŭ faptŭ supĕră fórte multŭ pe *Apollo* şi, spre aducerea aminte, lăsă, ca din sângele favoritului sĕu sĕ rĕsară flórea „*hyacintha*", pe alŭ cărei potirŭ se póte vedé imprimată esclamarea de durere a lui *Apollo*: „*ai, ai!*" Morţei lui Hyakinthos, care se prefăcu în o flóre de acelaşŭ nume, i-se atribue întristarea manifestată la începutulŭ Hykintelorŭ, ér reînvierei sale, bucuria ḑilelorŭ următóre. In modŭ evidentŭ mitulŭ semnifică amorţirea şi reînvierea naturei, care aci e întrupată în imaginea unui tînĕrŭ, şi totŭ aşa de evidentă este aruncarea discului o imagine a sórelui, sub a cărui arşiţă vegetaţiunea se uscă. *Apollo* era aci adoratŭ cu epitetulŭ „Hyakinthios." Cultulŭ lui ca atare se respândì pe întregŭ ţĕrmurulŭ sudicŭ alŭ Peloponesului, în Siciona, Mesenia, Amiclae şi Sparta.

In Amiclae, în Laconia, se serba în fiăcare anŭ în cele mai lungĭ ḑile de vérǎ o sĕrbătóre poporană de trei ḑile. In ḑiua primă, ḑi plină de tristeţă, se jertfea morţilorŭ şi se da ospeţe nesgomotóse, fără musică (pomenĭ). In diminéţa următóre premergeau procesiunĭ vesele cu cântece rĕsunătóre, musică şi jocurĭ. Aci se afla unŭ sanctuarŭ alŭ lui *Apollo*, unde se afla şi sarcofagulŭ lui Hyakinthos.

După acéstă sĕrbătóre se ţinea în Augustŭ sĕrbătórea Carneielorŭ, care în Sparta avea douĕ aspecte: unulŭ, care se referă la *Apollo*, ḑeulŭ rĕsboiului, pe care l'amŭ descrisŭ mai nainte, şi altulŭ, care

nirĭ cu Rusia s'arŭ puté prevedé acum cu mare probabilitate. Indată după declararea de rĕsboiu, corpurile antegardei s'arŭ apropia de graniţă, arŭ căuta sĕ trécă peste ea, unde ar fi cu putinţă şi sĕ împingă îndĕrĕtŭ garnisónele rusescĭ. Corpulŭ 1-iu va înainta câtŭ se póte mai departe, ca sĕ acopere legătura şinelorŭ între Tozebinja şi Cracovia; acestŭ corpŭ va trece cu orĭ ce preţŭ graniţa, ca sĕ nimicéscă garnisónele rusescĭ cele mai apropiate, precum şi ca sĕ oprescă întăririle ce le-arŭ veni. Pentru întăririle corpului 1-iu va alerga îndată corpulŭ 6-lea din Caşovia, chiar décă nu şi-ar fi terminatŭ mobilisarea. Manevrele din Galiţia, încheiă „Novosti", vorŭ arăta, întru câtŭ trupele corpurilorŭ antegardei suntŭ pregătite pentru îndeplinirea destinaţiunei lorŭ speciale"

Turcia şi nota grecéscă.

„Corespondenţei politice" i-se scrie din Constantinopolŭ, că nota guvernului grecescŭ, privitóre la insula Creta, a făcutŭ acolo o deprimătóre impresiune. Şi în cercurile turcescĭ se critică, că guvernulŭ Sultanului a desvoltatŭ prea puţină energiă în Creta, din care causă agitaţiunea acolo a luatŭ dimensiunĭ aşa de marĭ. Dealtmintrelea până acuma în tóte părţile insulei funcţionéză neîmpedecate autorităţile civile turcescĭ şi nu s'a întêmplatŭ nicĭ unŭ casŭ ca poporaţiunea sĕ nu recunóscă autoritatea guvernului. Tóte ciocnirile s'au întêmplatŭ până adĭ numai între partide. Cei din cercurile guvernului turcescŭ speréză, că cabinetele europene nu vorŭ fi dispuse a începe o campaniă diplomatică în contra Turciei, pe temeiulŭ notei grecescĭ. Orĭ-ce intervenţiune diplomatică ar încuragia numai resistinţa Cretenilorŭ. Din cérta între partide s'ar puté nasce apoi uşorŭ o adevĕrată rĕscólă şi s'ar puté astfelŭ aduce la ordinea dilei cestiunea anexiunei. Nimenĭ n'ar mai puté predice atuncĭ, cum s'arŭ desvolta lucrurile într'unŭ asemenea casŭ.

Nihiliştĭ ruşi.

„Daily News" e informatŭ din Odessa, că în Charkov au fostŭ arestaţĭ de curêndŭ 80 de revoluţionarĭ. Astfelŭ de arestărĭ au fostŭ mai în fiă-care di în Charkov la ordinea dilei în cursulŭ celorŭ patru sĕptĕmânĭ din urmă. Se pare, că poliţia e în posesiunea unei liste de nume de-ale membrilorŭ secţiunei din sudŭ a partidei revoluţionare. Deşi poliţia clasifică tóte aceste arestărĭ sub aceeaşĭ rubrică, se pare, că bănuiţii nu aparţinŭ partidei revoluţionare, ci unei nouĕ organisaţiunĭ socialiste, care se lăţesce repede în Rusia sudică.

SCIRILE DILEI.

Prea Sânţia Sa Episcopulŭ Nicolae Popea, avêndŭ a călĕtori la Budapesta, spre a participa la şedinţele representanţei fundaţiunei „Gozsdu", apoi la Sibiiu, spre a participa la şedinţele Consistoriului metropolitanŭ şi pentru de a lua mĕsurile necesarii pentru definitiva strămutare la Caransebeşŭ, a plecatŭ Lunĭ, în 24 Iulie v. diminéţa cu trenulŭ acceleratŭ din Caransebeşŭ, concredêndŭ conducerea diecesei, pe timpulŭ absentărei Preasânţiei Sale, Preacuvioşiei Sale Părintelui protosincelŭ Filaretŭ Musta.

***

Desastru îngrozitorŭ. Din Viştea-inf. ni-se comunică cu data 11 Augustŭ n. următórea durerósă scire: Erĭ, Sâmbătă, pe la 1 óră p. m. unŭ focŭ s'a escatŭ în Arpaşulŭ-inferiorŭ, comitatulŭ Făgăraşului, şi a nimicitŭ în timpŭ fórte scurt până la 120 edificii cu totŭ secerişulŭ din anulŭ acesta. Fiindŭ din nenorocire unŭ vêntŭ nord-vesticŭ, foculŭ a nimicitŭ şi case şi şurĭ solidŭ edificate şi acoperite cu ţiglă. Au arsŭ o copilă de 4—5 anĭ, animale, precum şi mulţĭ viţei de bivolŭ, porcĭ, găinĭ fórte multe. Cam într'unŭ pătrarŭ de óră au fostŭ tóte edificiile unŭ sulŭ de focŭ, încâtŭ nu s'a pututŭ apropia nimenea de ele; bărbaţii au fost mare parte la fênaţŭ în pădure, éră femeile la alte lucrurĭ de câmpŭ economice, din care causă nu s'a pututŭ scăpa din focŭ nimica. Aceştĭ nefericiţĭ ómenĭ au rĕmasŭ din tótă averea lorŭ numai cu vestmintele avute pe dênşii. Se sfăşiă inima omului vĕdêndŭ acéstă nefericire, care nu se póte descrie. Acéstă comună românéscă, frumósă, cu reşedinţă pretorială, este nimicită pentru douĕ generaţiunĭ. *Ajutóre cu tótă graba din orĭ-ce parte suntŭ fórte de lipsă. Stanciu*, căpitanŭ c. r. în pens.

***

Poesia română şi Ruşii. Diarele române de dincolo anunţă, că societatea geografică ruséscă, secţiunea etnografică, a premiatŭ lucrarea d-lui E. Simionescu: „Legende şi cântece poporale române, culese în Basarabia."

Pe când se hotăra acéstă premiare a poesiei române de către „despoţii" din imperiulŭ moscovitŭ, pe atuncĭ „liberalii" din Ţéra-Unguréscă opriau colecţiunile de poesii române. Ce contrastŭ ruşinătorŭ!

***

Reorganisarea artileriei de fortăreţe. Precum comunică „Reichswehr", artileria de fortăreţe se va reorganisa câtŭ se póte mai repede. Cele 12 batalióne de artileriă de fortăreţă, formate din câte 6 companii, se vorŭ forma din câte 4 companii, ér din cele 24 companii disponibile se vorŭ crea 6 batalióne nouĕ. Numĕrulŭ soldaţilorŭ se va spori după trebuinţă şi în modŭ corĕspundĕtorŭ.

***

Furtună mare. La 6 Augustŭ n. s'a descărcatŭ asupra Turdei şi împrejurimei, în Sân.-Mihaiu-de-josŭ, Criştişŭ şi Poiana, o furtună grozavă amestecată pe alocurea cu grindină. In Sân-Mihaiu-de-josŭ cucuruzulŭ de pe câmpŭ a fostŭ totalŭ nimicitŭ, multe edificii au fostŭ stricate şi mai alesŭ în Săcelŭ au fostŭ rupţĭ arborĭ şi coperişulŭ şcólei comunale dusŭ de vêntŭ. In Turda trăsnetulŭ a lovitŭ douĕ femei în piéţă, dintre carĭ una a rĕmasŭ imediatŭ mórtă, ér cealaltă se luptă cu mórtea.

***

Statutele „Reuniunei române de cântărĭ din Năsĕudŭ" au fostŭ aprobate de ministerulŭ unguresců de interne.

***

Şcóla industrială din Agnita, şcólă germană, a fostŭ cercetată în anulŭ şcolarŭ trecutŭ de 117 elevĭ dela 18 diferite meserii. După naţionalitate au fostŭ: 109 Germanĭ, 4 Românĭ, 3 Maghiarĭ, 1 Israelitŭ.

***

Dela universitatea din Pesta. Cu începutulŭ anului şcolarŭ 1889/90, se va lua dela noii auditorĭ ai celorŭ patru facultăţĭ, pe lângă taxa de înscriere de 2 fl. 10 cr., încă 3 fl. pentru bibliotecă. Acéstă taxă se va plăti pe semestru directorului bibliotecei universităţii, care o va alătura la dotaţiunea sa anuală ordinară.

***

Invitare la *concertulŭ*, ce-lŭ va arangia reuniunea de cântărĭ „Unirea", în sala ospĕtăriei marĭ din Varadia sub conducerea d-lui *Romulŭ Iorgoviciu*, teologŭ, la 18 Augustŭ st. n. în favorulŭ bisericei rom. gr.-cat., ce se edifică în locŭ. Inceputulŭ la 8 óre séra. Preţulŭ de întrare: Loculŭ I. 60 cr., loculŭ II. (de statŭ) 40 cr. *Comitetulŭ.* — Programulŭ: 1. *Polca touristă* (marşŭ), corŭ bărb. 2. *Venerabilis barba Capucinorum*, de Haydn, corŭ bărb. 3. *Simphonia jidovéscă*, de Strauss, corŭ bărb. 4. *Pepitant.* 5. *Cisla*, operetă com. de Porumbescu, corŭ bărb. După producţiune *jocŭ*. Piesele de danţŭ se vorŭ esecuta de orchestra lui Moise séu Bărca.

***

Invitare la *petrecerea cu danţŭ*, ce se va arangia la 6 (18) Augustŭ 1889 în sala „Berĕriei" din *Hunedóra*, în favorulŭ „Reuniunei femeilorŭ române din comitatulŭ Hunedórei". *Damele române din opidulŭ Hunedóra.* Inceputulŭ la - óre séra. Intrarea: de familiă 1 fl., de persónă 50 cr. Suprasolvirĭ se vorŭ chita pe calea diaristică.

***

Petrecere în Tuşnadŭ. Se învită la serata danţantă dată de Românĭ în diua de 2 (14) Augustŭ 1889 în salonulŭ de cură din Tuşnadŭ. Inceputulŭ la órele $8^1/_2$ séra. Biletulŭ de învitare se va presenta la întrare. *Comitetulŭ.*

Procesulŭ de pressă alŭ „Luminătoriului".

Discursulŭ apĕrătorului **Coriolanŭ Brediceanŭ**, *advocatŭ în Lugoşiu.*

„Onoratŭ tribunalŭ regescŭ ca judecătoriă de pressă!

Prea stimaţĭ domnĭ juraţĭ!

Procurorulŭ de statŭ a strigatŭ: sĕ se pedepséscă! Sĕ se pedepséscă! strigŭ şi eu. Sĕ se pedepséscă acela, care a comisŭ ceea ce a afirmatŭ procurorulŭ reg., sĕ se pedepséscă celŭ ce a revoltatŭ, care a provocatŭ la revoluţiune, sĕ se pedepséscă, care a îndemnatŭ la rumpere, sĕ se pedepséscă, căcĭ este vrednicŭ de pedépsă. Insĕ sĕ nu se pedepséscă şi nu se va pedepsi clientulŭ meu, căcĭ n'a agitatŭ, n'a comisŭ revoltare, fiind-că în articolii încriminaţĭ nu se póte găsi nicĭ provocare la revoluţiune, nicĭ îndemnare la rumpere. In acusaţiune înzădarŭ am căutatŭ fapte positive, carĭ chiar şi numai la aparinţă arŭ sprijini acusaţiunea. N'am pututŭ găsi; şi astfelŭ scrutândŭ, îmĭ picară în minte cuvintele lui Fr. Deák, scrise baronului Wesselényi: „Acéstă naţiune nicĭ când nu se va puté smulge din mistuitórele lanţurĭ ale prejudiţiilorŭ".

Prejudiţiulŭ a datŭ nascere acusaţiunei, preocupaţiunea este tótă motivarea ei. Temeiulŭ prejudiţiului este o ideiă; procurorulŭ reg. nu numesce ideia, însĕ ea se cuprinde în fiă-care cuvêntŭ alŭ motivării acusaţiunei.

Acea ideiă este: Ideia de statŭ maghiarŭ, care nu póte fi de sine stătătorŭ, neatêrnătorŭ şi constituţionalismulŭ ei nu este asiguratŭ, până când nu este maghiară tótă vêna ei, ceea ce este d'opotrivă cu maghiarisarea universală. In acéstă ideiă se isbesce fiă-ce postulatŭ naţionalŭ, acéstă ideiă într'atâta înrîuréză asupra fiă-cărei mişcărĭ a vieţii publice, încâtŭ se amestecă în tóte, pune mâna pe tóte şi rĕstórnă totŭ ce la aparinţă 'i-se pune în cale şi întunecă sêmţĕmêntulŭ publicŭ.

Intunecarea sêmţĕmêntului publicŭ este légănulŭ prejudiţiului şi consecinţa lorŭ este persecuţiunea politică.

Noi ceremŭ dreptate, dreptate curată şi liberă de orĭ-ce preocupaţiune ceremŭ noi, avemŭ dreptŭ sĕ ceremŭ acésta şi e datorinţa civică a d-vóstre sĕ ne faceţĭ dreptate.

In numele sempiternei dreptăţi fire-ar óre cu putinţă a condamna pe clientulŭ meu pentru agitaţiune pe basa celorŭ doi articolĭ incriminaţĭ, în carĭ nu se găsesce provocare la comiterea nicĭ unui feliu de ilegalitate, orîcâtŭ de largŭ sĕ fiă conceptulŭ „agitaţiune"? cu putinţă este óre a declara de vinovatŭ pe clientulŭ meu, care în cei doi articolĭ admoniéză la „pace", la cultivarea „bunăvoinţei", îndémnă la respectarea legilorŭ, séu dóră pentru că glorifică idealulŭ revoluţiunei francese din anulŭ 1789? Nu se póte, căcĭ atuncĭ cugetarea liberă, sentimentulŭ pentru libertate încă arŭ fi oprite şi demne de pedépsă; — séu dóră numai pentru aceea, pentru că „s'a manifestatŭ într'o fóiă redactată românesce?"

Dreptatea este bunulŭ fiăcărui cetăţénŭ, unuia a face şi a nu face altuia dreptate, nu se póte, decĭ a declara de „agitaţiune" cuprinsulŭ unui articolŭ, pentru că acela s'a publicatŭ în limba română, şi a privilegia nepedepsindu-se articolulŭ cu acelaşŭ cuprinsŭ, pentru că a apărutŭ în limba maghiară séu germană, acésta este nedreptate.

Acusaţiunea susţine, că cele cuprinse în cei doi articolĭ încriminaţĭ „suntŭ în stare a agita pe Românĭ la ură contra Maghiarilorŭ".

Că „nu suntŭ în stare", se vede limpede din resultatŭ; séu cu putinţă este procurorului de statŭ a presenta măcar pe unŭ unicŭ Românŭ, în care cuprinsulŭ acelorŭ articolĭ ar fi stêrnitŭ ura contra Maghiarilorŭ; séu e în stare d-lŭ procurorŭ de statŭ a ne spune o faptă întêmplată dela apariţiunea acelorŭ articolĭ încóce, prin care Românii şi-arŭ fi manifestatŭ ura lorŭ contra Maghiarilorŭ?

Resultatŭ nu e, decĭ despre agitaţiune séu despre încercare de agitaţiune nicĭ vorbă nu póte fi, cu atâtŭ mai puţinŭ, că în nicĭ unulŭ din articulii incriminaţĭ nu este nicĭ amintire de naţiunea maghiară, căcĭ în aceia nu se învinovăţesce naţiunea maghiară nicĭ cu despoiare de drepturĭ, nicĭ cu apĕsare; nu se vatĕmă constituţiunea ungară, nu se găsesce aţîţare la ură, nicĭ provocare către Românĭ

---

se referă la fatalulŭ *Apollo*, deulŭ arşiţei şi alŭ pestilenţei, sub numele de *Carneios*. Starea sub corturĭ însemna subtragerea ómenilorŭ dela efectulŭ arşiţei caniculare.

Carneiele la începutŭ erau o sĕrbătóre curatŭ agrară, în care se aducea deului pârga vinului. La ea se referă şi cărarea strugurilorŭ (alergarea stafilodromilorŭ). Dela imigrarea Dorienilorŭ ea pare a căpĕta aspectulŭ unei sĕrbătorĭ de luptă şi 'n acéstă semnificare este asemenea Boedromiilorŭ atice.

Celelalte sĕrbătorĭ, carĭ mai suntŭ afară de cele amintite, erau pentru depărtarea bólelorŭ de véră séu pentru aducerea de sacrificii pentru abundanţa tómnei. Aşa fură în onórea lui *Apollo*, apĕrătorulŭ de şórecĭ Smintea, aşa Actia în onórea lui *Apollo*, stêrpitorulŭ muscelorŭ supĕrăciόse şi, după vederea celorŭ vechĭ, aducĕtóre de bóle. In Athena şi Aiolis *Apollo* se chema *Παρνόπιος* séu *Παρνοπίων*, adecă apĕrătorulŭ de lăcuste.

Ciclulŭ sĕrbătorilorŭ Apolinice în Athena ilŭ încheiă sĕrbătórea „*Pyanepsia*", ce se ţinea la finea verei, când urma apunerea constelaţiunii Pleiadelorŭ. In acestŭ timpŭ arborii îşĭ perdeau frundişulŭ, întrau furtunele, navigaţiunea devenea periculósă, este momentulŭ, când *Apollo* şi cu elŭ anutimpulŭ celŭ bunŭ îşĭ ia rĕmasŭ bunŭ. In acestŭ timpŭ şi fructele de tómnă suntŭ adunate şi chiar şi vinulŭ celŭ nou. Cu ocasiunea acestei sĕrbătorĭ i-se oferiau lui *Apollo*, ca deu alŭ sórelui şi anutimpurilorŭ, fructe de tómnă. Acestŭ darŭ consta în o ramură de laur séu de oliv cu o legătură şi cu fructe legate pe ea, ca unŭ simbolŭ alŭ secerişului terminatŭ cu norocŭ, unŭ obiceiu identicŭ cu celŭ care se observă la noi la „cunună", care se face, când se termină secerişulŭ şi care la noi şĭ-a perdutŭ cu totulŭ semnificarea sa originală, precum şi la Romanĭ, unde acéstă procesiune nu se mai făcea în onórea lui *Apollo*, ci în a *Cererei*.

Resultă decĭ din acéstă espunere, că *Apollo* sĕ fi fostŭ consideratŭ şi ca deu alŭ agriculturei, şi în adevĕrŭ, semnificarea lui ca atare nĭ-o arată acésta pe deplinŭ epitetele de *ἐρυσίβιος* şi *σιτάλκας*, ceea ce va sĕ dică depărtătorulŭ tăciunelui şi apĕrătorulŭ bucatelorŭ. Şi acéstă împrejurare ilŭ arată, ca pe unŭ deu solarŭ, căcĭ producerea tăciunelui se atribuia radelorŭ agere ale sórelui, carĭ uscă róua cădută nóptea, precum se atribuiau şi alte neajunsurĭ ale bucatelorŭ efectelorŭ stricăciόse ale sórelui. Ca *ἐρυσίβιος* *Apollo* se adora la Rhodos şi Cipru, ér ca *σιτάλκας* la Delphi. La sĕrbătórea *Metageitniilorŭ* ţinută în Augustŭ, se credea, că *Apollo*, ca deu alŭ recoltei şi alŭ abundanţei, ospĕtéză pe ceilalţĭ dei pe Olimpŭ.

Numeróse suntŭ şi cultele, epitetele şi miturile, carĭ se referŭ la *Apollo*, protectorulŭ crescerii vitelorŭ, ca deulŭ păstorilorŭ. Dela acéstă ocupaţiune îşĭ primì numele de „Nomios" şi *Ναπαῖος*, adecă deulŭ livedilorŭ şi alŭ pădurilorŭ, după unii mitologĭ chiar şi *Carneios* (Minckwitz), deulŭ berbecilorŭ. Ca deu păstoralŭ ilŭ recunósce şi Iliada, dér acestŭ rolŭ era unŭ rolŭ secundarŭ alŭ lui *Apollo*; acesta era rolulŭ principalŭ alŭ lui *Hermes*.

Deórece elŭ, ca deu păstoralŭ purta arcŭ şi săgeţĭ, făcù, ca sĕ fiă consideratŭ şi ca deulŭ vênătórei, după cum şi sora sa *Artemis*, deiţa vênatului. In Megara avea chiar unŭ sanctuarŭ, unde era adoratŭ ca vênătorŭ. (Va urma.)

d'a urî naţiunea maghiară, ceea ce nicî n'a fostŭ voinţa sĕu sîmţirea sĕu intenţiunea clientului meu. Acestea se vĕdŭ din întregŭ cuprinsulŭ articulilorŭ; decî sĕ analisămŭ părţile singuratice ale articulilorŭ, aşa precum fură înşirate de către procurorulŭ de statŭ în acusaţiune.

Articululŭ întâiu, „Nascerea Domnului" conţine din pricina sĕrbătorii Crăciunului o reprivire asupra anului trecutŭ şi în partea sa cea mai mare ilustréză *starea politică a Europei întregĭ.*

„Popórele gemŭ sub apĕsarea sarcinilorŭ publice; cu lacrimĭ de durere în ochĭ privescŭ la vitele lorŭ flămânde şi tremurânde; alţii cu inima sfăşiată se despartŭ de vetrele lorŭ străbune luândŭ lumea în capŭ, pentru ca în alte ţerĭ şi sub alte stăpânirĭ strĕine sĕ-şĭ afle o esistenţă mai bună; alţii gemŭ prin temniţe, pentru că au avutŭ cutezanţa d'aşĭ apĕra vieţile orĭ averile atacate pe nedreptŭ din partea organelorŭ statului".

Audit'au d-nii juraţĭ în aceste rêndurĭ amintindu-se naţiunea maghiară sĕu poporulŭ românŭ? Eră cuvêntulŭ „popóre" nu este óre cumulativŭ şi nu se înţelegŭ óre tóte popórele Europei şi nu se caracteriséză óre starea tuturorŭ popórelorŭ cu ocasiunea sĕrbătorii universale a Crăciunului?

Totŭ astfelŭ este şi pasagiulŭ alŭ doilea din articolulŭ întâiu:

„Pacea, de care ne bucurămŭ noi astădĭ, nu e pacea ângerescă sĕu cerescă sĕu creştinescă, ci este o pace păgânescă, lipsită de sufletŭ şi de inimă omenescă. Ea este o dictatură despotică şi nemilósă, cu multe milióne de baionete impusă bietelorŭ popóre suferinde; e o pace, ce pretinde imperativŭ dela cetăţenulŭ îndreptăţitŭ spre vieţă şi esistenţă, ca sĕ îşĭ calce voinţa şi sentimentele, sĕ-şĭ musce buzele şi inima, sĕ renunţe necondiţionatŭ la drepturile sale, până chiar şi la cele firescĭ, sĕ se supună poftelorŭ şi fărădelegilorŭ mai marilorŭ, sĕ védă cu ochii lotriile altora, rătĕcirile şi abusurile, dér — sĕ tacă tăcerea pescelui şi sĕ sufere tóte, ba încă sĕ mai şi respecteze pe cei abusivĭ, sĕ se închine lorŭ, aducêndu-le darurĭ: „aurŭ, smirnă, tămâiă şi — sânge".

Este dóră în aceste rêndurĭ ale articolului întâiu vorba despre Maghiarĭ şi Românĭ? Sĕu dóră ângerii, pacea ângerescă, pacea cerescă, pacea creştinescă este numai maghiară şi românéscă?

Aceste numirĭ generale tocmai eschidŭ „caracterulŭ" naţionalŭ alŭ celorŭ dise.

Espresiunile, la aparinţă vătĕmătóre, din acele pasagiurĭ, precum: „călcarea voinţei; sĕ se supună poftelorŭ mai marilorŭ, sĕ védă cu ochii lotriile altora", nu sună la adresa naţiunii maghiare, ci suntŭ îndreptate asupra sistemului de guvernare şi nicĭ aceea nu este espresŭ spusŭ, că acele epiteturĭ se referescŭ la guvernulŭ patriei nóstre.

Decă însĕ d-lŭ procurorŭ de statŭ vrea sĕ le referescă asupra sistemului de guvernare a patriei nóstre, atuncĭ apoi sĕ cetimŭ articululŭ de Crăciunŭ, alăturatŭ protocolului investigării prealabile, care articulŭ l'a publicatŭ contele Apponyi Albert în fóia „Budapester Tagblatt"; unŭ pasagiu alŭ acelui articulŭ sună astfelŭ: „Sĕ privim acum specialŭ la patria nóstră; aicĭ stăpânesce dóră pace, nicĭ o rĕsuflare nu se mişcă, mărginita minte a supusului gustă în tótă tigna binecuvêntările unui regimŭ d'aprópe 13 anĭ; cetăţenulŭ acestorŭ ţĕrĭ privesce plinŭ de respectŭ la fişpanii sĕi, carĭ dispunŭ de mandate de deputaţĭ, oficii şi diplome nobilitare; elŭ prĕmăresce blândulŭ ochiu alŭ controlei guvernului, care se închide faţă de nenumĕratele defraudaţiunĭ şi manipulărĭ uşóre cu banĭ străinĭ".

Acestea suntŭ cu multŭ mai aspre, decâtŭ cele cuprinse în pasagiulŭ alŭ doilea alŭ articulului întâiu încriminatŭ, şi în articululŭ lui Apponyi neîncetatŭ se vorbesce de: „manipulaţiune de satrapĭ" şi mâjgăie de asemenea espresiunĭ scandalisătóre; cu tóte acestea contelui Apponyi nu i-s'a intentatŭ procesŭ pentru agitaţiune contra constituţiunii. Şi cum se încheiă amintitulŭ articulŭ alŭ contelui Apponyi? Se încheiă cu provocarea: „Deşteptă-te!"

Insĕ, dĕu, decă clientulŭ meu ar fi încheiatŭ articululŭ sĕu cu cuvintele: „Deşteptă-te!", atuncĭ d-lŭ procurorŭ deja ar fi auditŭ trîmbiţele de rĕsboiu şi pocniturile puscilorŭ. (Ilaritate generală.) De ce? Pentru-că „Deşteptă-te!" este cuvêntŭ revoluţionarŭ, éră „Erwache" însémnă numai scularea de dimineţă comună. (Ilaritate generală).

Articululŭ lui Apponyi a fostŭ numai o probă a diaristicei germane, cum se atacă sistemulŭ de guvernare.

Insĕ, decă poftiţĭ, vĕ potŭ servi cu probe, cum atacă foile maghiare, şi nicĭ nu citezŭ pe „Függetlenség" şi alte asemenĭ foi timbrate de escentrice, ci o fóiă asemenea seriósă cum este şi „Bpester Tgblatt", d. e. n-rulŭ 25 din 1885 alŭ lui „Egyetértés". Referitoriu la nemulţumirea universală, la casulŭ cu stégulŭ în Zagrabia şi la tendinţa panslavă şi naţională a „omladinei", acea fóiă scrie din cuvêntŭ în cuvêntŭ acestea: „Motivulŭ agitaţiunei este simplu: aţiţarea naţională era deja aprópe amorţită, însĕ *administraţiunea coruptă a guvernului Tisza şi sistemulŭ sĕu de dare despoiătoriu a înviatŭ ér acea agitaţiune.*"

Aceste enunciaţiunĭ suntŭ cu multŭ mai aspre decâtŭ cele cuprinse în articululŭ incriminatŭ, şi cu tóte acestea pentru acele enunciaţiunĭ nimenĭ nu fŭ inacţionatŭ. Sĕu dóră limba, în care s'a redctatŭ, şi nu cuprinsulŭ articulului se ia de obiectŭ alŭ delictului? Atuncĭ acésta ar fi vătĕmarea principiului fundamentalŭ, în tenórea căruia într'unŭ statŭ de dreptŭ nu este iertatŭ unuia a face dreptate şi altuia a o denega.

(Va urma.)

Corespondenţa „Gaz. Trans."

Din marginea Sĕlagiului, 7 Augustŭ n.

Cu viuă plăcere apucŭ péna în mână, pentru de a Vĕ raporta despre petrecerea de véră, ce s'a arangiatŭ cu ocasiunea adunărilorŭ generale ale „Despărţĕmêntului XI selagianŭ", a „Associaţiunii transilvane pentru literatura şi cultura poporului românŭ" şi a „Reuniunei femeilorŭ române selăgiene."

Despre modulŭ, cum au decursŭ adunările? Ce activitate a desvoltatŭ despărţĕmêntulŭ selagianŭ şi reuniunea femeilorŭ române? Lasŭ, ca alţii, mai bunĭ de pénă şi mai competenţĭ, sĕ raporteze. Mĕ restrîngŭ la descrierea petrecerii.

Petrecerea şĭ-a luatŭ începutulŭ la 8 óre séra. A fostŭ fórte animată şi una din cele mai splendide. Publiculŭ numĕrosŭ, inteligenţă alésă, voiă bună, care o puteai ceti de pe faţa fiă-căruia, tóte au fostŭ nisce împrejurărĭ, carĭ au concursŭ la ridicarea şi reuşita splendidă a petrecerii.

Îmĭ rîdea inima şi mĕ sêmţiamŭ transpusŭ în regiunĭ de totŭ fericite, când, privindŭ în jurŭ de mine, nu vedeamŭ decâtŭ Româncuţe gingaşe şi frumóse.

Étă am compusŭ unŭ buchetŭ din cele mai frumóse florĭ: Dómne şi Domnişóre, carĭ cu presenţa lorŭ au contribuitŭ multŭ la succesulŭ şi animaţiunea petrecerii.

Dintre Dómne: d-na Manu din Zĕlău, d-na Cosma din Supurŭ, d-na Nechita din Zelău, d-na Papiriu din Iclodulŭ mare, d-na Leményi din Borşa, d-na Mica din Odorheiu, d-na Popŭ din Zelău, d-na Mărincaşŭ din Nireşŭ, d-na Faragó din Dragŭ, d-na Roşca din Sâmpetru, d-na Lăpusteanŭ din Şimleu, d-na Papiriu din Ciumărna, d-na Flonta din Bocşaromână, d-na Stanciu din Doroltŭ, d-na Popŭ din Popteleců.

Dintre drăgălaşele domnişóre: d-şórele Rosalia şi Eugenia Papiriu, d-şóra Maria Lăpuşteanŭ, d-şóra Eugenia Trifu, d-şóra Nechita, d-şóra Rosalia Marincaşŭ, d-şóra Cosma, d-şóra Olariu, d-şóra Laura Popŭ, d-şóra Stefania Popŭ, d-şóra Cornelia Popŭ, d-şórele Prunduşŭ, d-şórele Tulbure, d-şóra Maria Nossa, d-şóra Chifa, d-şóra Germanŭ şi altele multe, pe carĭ, neavêndŭ fericirea sĕ le cunoscŭ, nu le potŭ însemna.

Cadrile au fostŭ 3, Romane 2. Au jucatŭ cadrilele şi romanele ca la 70—80 părechi.

Intru adevĕrŭ, o nópte plăcută a fostŭ acésta pentru toţĭ, carĭ au luatŭ parte. Insĕ precum tóte se gată în lume, aşa şi acéstă petrecere frumósă a trecutŭ, şi dimineţa ne-amŭ depărtatŭ cu toţii, ducêndŭ cu noi suvenirile cele mai dulcĭ şi plăcute. Le dorescŭ bravilorŭ Românĭ selăgienĭ, ca datina, de a ţiné petrecerĭ cu astfelŭ de ocasiunĭ solemne, sĕ o susţină şi mai departe şi totdéuna sĕ aibă aşa reuşită strălucită.

Unirea — armonia —, interesulŭ şi zelulŭ Românilorŭ selăgienĭ pentru înaintarea şi cultura naţională a poporului, storcŭ admiraţiunea nu numai a Românilorŭ, ci şi a strĕinilorŭ.

Esemplu, care nu numai póte, dér şi trebue sĕ-lŭ imiteze fiăcare ţinutŭ locuitŭ de Românĭ.

Onóre şi respectŭ bravilorŭ Românĭ selagienĭ! **Călĕtorulŭ ardeleanŭ.**

Literatură.

„Transilvania". Fóia „Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ". Acéstă fóiă ese în câte 2 cóle pe lună şi costă 3 florinĭ v. a. pentru cei ce nu suntŭ membrii Associaţiunei. Pentru strĕinătate 9 franci (lei noi) cu porto postei. Abonamentulŭ se face numai pe câte 1 anŭ întregŭ. Se abonéză la Comitetulŭ Associaţiunei în Sibiiu, sĕu prin postă sĕu prin d-nii colectorĭ. Sumariulŭ N-rilorŭ 15—16 dela 1—5 Augustŭ 1889. Anulŭ XX: Necesitatea reimprimărei cărţilorŭ bisericescĭ cu litere străbune. — Diaristica în Bucurescĭ. — Proiectŭ de lege pentru conservarea monumentelorŭ naţionale. — Diagnosele Cryptogamelorŭ vasculare. — Consemnarea contribuirilorŭ făcute în favorulŭ şcólei superióre de fete a „Associaţiunei transilvane" pe cóla d-lui Parteniu Cosma, din 1 Ianuariu până la ultima Iuniu 1889. — Convocare. — Bibliografiă.

„Şcóla şi Familia". Fóiă pentru părinţĭ şi învĕţătorĭ. Comitetulŭ de redacţiune: Iónŭ Dariu, redactorŭ responsabilŭ. Stefanŭ Iosifŭ, George C. Belissimus, Iónŭ D. Petraşcu.

Sumarulŭ N-rului 12, dela 1 Aplilie—1 Iulie 1889, anulŭ III: Episcopulŭ Nic. Popea. I. Dariu: Teoria învĕţămêntului intuitivŭ (continuare). I. D. Petraşcu: Alŭ VI. congresŭ didacticŭ românŭ. T. Popovicĭ: Musica vocală. Bibliografiă. Diverse.

Raportulŭ generalŭ

alŭ Societăţii de lectură *„Petru Maiorŭ"* a junimii române din Budapesta pe anulŭ şcolasticŭ 1888/9.

Estragemŭ din raportulŭ acestei societăţĭ, a cărei devisă e: „Uniţĭ sĕ fimŭ în cugete, uniţĭ în Dumnedeu" (Alexandri), următórele:

Societatea a împlinitŭ 27 anĭ de esistenţă. A fostŭ unŭ farŭ luminătorŭ pentru tinerimea română din Budapesta, şi-a împlinitŭ multe datorinţe naţionale. Societatea a fostŭ loculŭ, unde tinerimea de acolo a avutŭ ocasiune a'şĭ cultiva spiritulŭ, a'şĭ nobilita inima şi a'şĭ iubi limba şi naţionalitatea mai presusŭ de tóte, contribuindŭ în multe casurĭ la deşteptarea şi sădirea consciinţei naţionale şi la nutrirea şi consolidarea ei, a fostŭ unŭ felŭ de şcólă, unde au învĕţatŭ tinerii a se cunósce unii pe alţii, voindŭ şi în vieţa practică mai departe a conlucra împreună.

Despre starea societăţii în anulŭ administrativŭ 1888/9 avemŭ următórele date în raportŭ:

Membri au fostŭ: 18 fundatorĭ, 30 onorarĭ, 34 ordinarĭ şi 4 ajutătorĭ. Şedinţe s'au ţinutŭ: 2 generale ordinare, 5 generale estraordinare, 17 ordinare sĕptĕmânale, în care s'au cetitŭ şi s'a discutatŭ asupra mai multorŭ elaborate de ale membrilorŭ şi s'au pertractatŭ agendele administrative. Lucrarea de căpeteniă a fostŭ continuarea afacerii cu edarea Almanachului, care însĕ din cause independente de societate nu s'a pututŭ aduce în îndeplinire. Biblioteca numĕră adĭ 1012 opurĭ. Cabinetulŭ de lectură alŭ societăţii a fostŭ pusŭ la disposiţia membrilorŭ cu mai multe diare politice şi reviste literare.

Averea societăţii este în anulŭ curentŭ: fondulŭ nealienabilŭ 4415 fl. 99 cr., fondulŭ disponibilŭ 62 fl. 32 cr, restulŭ cassei 35 fl. 45 cr. şi 6 lei 50 banĭ. Faţă cu anulŭ trecutŭ, fondulŭ nealienabilŭ a crescutŭ cu 513 fl. 34 cr.

Şi în anulŭ acesta d-na Elena Mocioni de Foen a dăruitŭ societăţii 100 fl. Societatea a declarat'o membră fundatóre. Stipendiştii fundaţiunii „Gojdu" au dăruitŭ şi în anulŭ acesta 7 fl. 70 cr., ér d-lŭ G. Mladinŭ, preotŭ în Siclea 2 fl.

Preţulŭ „Istoriei pentru începutulŭ Românilorŭ în Dacia", de Petru Maiorŭ, s'a redusŭ la 60 cr. pentru esemplarulŭ broşatŭ, 1 fl. 10 cr. pentru celŭ legatŭ.

Partea generală a raportului încheiă amintindŭ perderea, ce a înduratŭ societatea prin mórtea episcopului Caransebeşului Iónŭ Popasu, membru onorarŭ alŭ societăţii.

Din partea specială vedemŭ, că societatea are: 18 membri fundaterĭ, 30 onorarĭ, 34 ordinarĭ, 4 ajutătorĭ.

Comitetulŭ societăţii îlŭ formézā D-nii:

George *Bogoevicìu*, preşedinte. Pavelŭ *Oprişa*, vice-preşedinte. Iosifŭ *Blaga*, secretarŭ. Geor. *Morariu* şi Romulŭ *Polişŭ*, notarĭ. Ioanŭ *Onciu*, bibliotecarŭ. Val. *Branisce*, cassarŭ. Emilianŭ *Popescu*, controlorŭ. Ioanŭ *Curiţă*, economŭ.

Societatea apeléză la sprijinulŭ publicului românŭ, care ajutorând'o îi dă putinţa a aduce multe şi marĭ servicii causei comune. Sperămŭ, că glasulŭ societăţii nu va suna în pustiă nicĭ de astădată.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS".

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

Viena, 12 Augustŭ. Impĕratulŭ a plecatŭ aséră la 9 óre cu mare suită la Berlinŭ. La dorinţa monarchului, nu s'a făcutŭ nicĭ o despărţire oficială. In Praga s'a suitŭ archiducele Franz Ferdinand în trenulŭ curţii.

Berlin, 12 Augustŭ. Diarele scriu cu cuvinte călduróse despre apropia tavisită a monarchului austriacŭ. Acestŭ evenimentŭ sĕrbătorescŭ s'a vestitŭ pretutindenea prin decorarea stradelorŭ. — Séra a cădutŭ o plóiă mare, care a împedecatŭ în multe părţĭ decorarea. — Impĕratulŭ a primitŭ pe cancelarulŭ imperiului într'o lungă audienţă. Cancelarulŭ a fostŭ furtunosŭ salutatŭ de numerósă mulţime de ómenĭ.

Atena, 12 Augustŭ. Mai mulţĭ creştinĭ au fostŭ măcelăriţĭ de Turcĭ. Turcii au devastatŭ şi au incendiatŭ localitatea Assipopulo.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 9 Augustŭ st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.46	Vênd.	9.48
Argintŭ românescŭ -	„	9.43	„	9.45
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.48	„	9.51
Lire turcescĭ - - -	„	10.70	„	10.75
Imperialĭ - - - -	„	9.70	„	9.75
Galbinĭ .	„	5.60	„	5.65
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.59	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	122.50	„	123.50
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 10 Augustŭ st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4%	99.65
Renta de hârtiă 5%	94.65
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	112.60
Bonurĭ rurale ungare	104.80
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.80
Bonurĭ rurale transilvane	104.80
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.99
Renta de hârtiă austriacă	83.60
Renta de argintŭ austriacă	84.80
Renta de aurŭ austriacă	109.75
Losurĭ din 1860	139.—
Acţiunile băncei austro-ungare	909.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	318.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	304.75
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.68
Napoleon-d'orĭ	9.51½
Mărcĭ 100 împ. germane	58.50
Londra 10 Livressterlinge	119.70

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Nr. 368—1889.

CITAŢIUNE.

Maria George Simonŭ Strîmbu, gr. cat. din Vadŭ, în 24 Februariu a. c. a intentatŭ procesŭ divorţialŭ contra bărbatului ei *George Cosgaria*, gr. cat. de acolo, căruia i-s'a comunicatŭ acţiunea spre rĕspundere în 23 Aprilie a. c.; însĕ numitulŭ bărbatŭ, nevoindŭ a rĕspunde nicī a-şī pune pe altcineva de representantŭ, s'a depărtatŭ din comună şi nu i-se póte afla ubicaţiunea; de aceea este citatŭ prin acésta: ca în terminŭ de *6 lunī* sĕ se presenteze la forulŭ matr. gr. cat. de I instanţă alŭ Făgăraşului; altcum va fi înlocuitŭ prin curatorŭ „ad actum“.

Dela presidiulŭ forului matr. del. gr. cat. de I instanţă alŭ vicariatului Făgăraşului.

Făgăraşŭ, în 4 Augustŭ 1889.

Basiliu Raţiu,
vicarŭ.

136,3—3

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunī. . . . . 3 fl. —
Pe şése lunī. . . . . 6 fl. —
Pe unŭ anŭ. . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunī. . . . . 10 fr.
Pe şése lunī . . . . 20 fr.
Pe unŭ anŭ. . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Dumineca.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ. . . . . .2 fl. —
Pe şése lunī. . . . . 1 fl. —
Pe trei lunī . . . . **50 cr.**

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ. . . . . **8 francī.**
Pe şése lunī . . . . **4 francī.**
Pe trei lunī . . . . **2 francī.**

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carī se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.—	8.—		
Budapesta	8.31	2.—	3.10	6.10
Szolnok	11.20	4.05	7.22	9.28
P. Ladány	2.22	5.46	5.52	11.38
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.16	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.05	1.57	4.49
Huiedin		9.35	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕşel			4.58	6.38
Cluşiu		10.35	5.26	6.56
	11.02			7.15
Apahida	11.23			7.48
Ghiriş	12.44			9.13
Cucerdea	1.27			10.04
Uióra	1.34			10.12
Vinţulŭ de susŭ	1.42			10.19
Aiud	2.07			10.45
Teiuşŭ	2.26			11.34
Crăciunelŭ	3.11			12.11
Blaşiu	3.24			12.29
Micăsasa	3.54			1.10
Copşa mică	4.09			1.30
Mediaşŭ	4.39			2.14
Elisabetopole	5.11			2.54
Sighişóra	5.45			3.35
Haşfalĕu	6.12			4.07
Homorodŭ	7.32			5.54
Ágostonfalva	8.17			6.39
Apatia	8.37			7.13
Feldióra	9.06			7.45
Braşovŭ	9.45			8.32
	1.55	5.32		
Timişŭ	2.53	6.15		
Predealŭ	3.28	6.47		
Bucurescī	9.35	11.50		

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelleratŭ	Tren de persóne	Trenŭ mixt
Bucurescī		4.40	7.30	*)
Predealŭ		9.12	1.14	5.03
Timişŭ		9.41	1.45	6.22
Braşovŭ	—.—	10.17	2.32	7.23
	4.54		7.07	
Feldióra	5.37		7.44	
Apaţa	6.15		8.09	
Ágostonfalva	6.43		8.29	
Homorodŭ	7.31		9.07	
Haşfalĕu	9.09		10.34	
Sighişóra	9.33		10.46	
Elisabetopole	10.02		11.09	
Mediaşŭ	11.04		11.35	
Copşa mică	11.24		12.19	
	11.39		11.59	
Micăsasa	11.57		12.15	
Blaşiu	12.30		12.43	
Crăciunelŭ	12.45		12.55	
Teiuşŭ	1.13		1.07	
Aiudŭ	2.18		2.11	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.33	
Uióra	2.56		2.40	
Cucerdea	3.14		2.46	
Ghirişŭ	4.01		3.27	
Apahida	5.28		4.47	
Cluşiu	5.56		5.08	
	6.45	5.32		8.—
Nădăşelŭ	7.06			8.36
Gîhrbău	7.22			9.02
Aghireşŭ	7.37	6.11		9.32
Stana	8.03			10.11
B. Huiedin	8.24	6.43		10.51
Ciucia	9.04	7.12		12.16
Bucia	9.20			12.50
Bratca	9.37			1.19
Rév	9.55	7.51		2.—
Mezö-Telegd	10.20	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.19	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.31	11.51	3.29	11.51
Budapesta	6.30	1.55	7.45	9.55
Viena	1.40	7.15	6.05	

*) Comunică numai în fiecare Vinerī.

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.—	3.40
Budapesta		7.40	9.30
Szolnok		10.42	12.38
Aradŭ		3.53	5.36
	2.17	4.29	6.06
Glogovaţŭ	2.37	4.41	6.18
Gyorok	3.37	5.05	6.43
Paulişŭ	4.05	5.17	6.55
Radna-Lipova	4.27	5.38	7.14
Conop		6.05	7.46
Bĕrzava		6.23	7.57
Soborşinŭ		7.20	8.42
Zamŭ		7.55	9.11
Gurasad.		8.26	9.39
Ilia		8.47	9.55
Branicica		9.11	10.13
Deva		9.42	10.37
Simeria (Piski)		9.59	10.53
Orăştia		11.—	11.39
Şibotŭ		11.29	12.01
Vinţulŭ de josŭ		12.02	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.19	12.45
Teiuşŭ	9.54	1.06	1.24

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32
Vinţulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	
Simeria (Piski)	2.03	5.47	
Deva	2.52	6.27	
Branicīca	3.23	6.54	
Ilia	3.55	7.20	
Gurasada	4.08	7.32	
Zamŭ	4.44	8.03	
Soborşinŭ	5.30	8.38	
Bĕrzava	6.27	9.27	
Conopŭ	6.47	9.46	
Radna-Lipova	7.28	10.20	5.35
Paulişu	7.43	10.34	6.01
Gyorok	7.59	10.50	6.44
Glogovaţ	8.28	11.16	7.25
Aradŭ	8.42	11.30	7.44
	9.20	12.05	
Szolnok	2.22	5.10	
Budapesta	6.—	8.15	
Viena	1.40	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşenī

Simeria	6.47	11.54
Streiu	7.40	12.37
Haţegŭ	8.51	1.28
Pui	10.02	2.23
Crivadia	11.02	3.11
Baniţa	11.50	3.53
Petroşenī	12.30	4.25

Petroşenī-Simeria (Piski)

Petroşenī	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.12	4.12
Aradulŭ nou	6.36	4.38
Németh-Ságh	7.01	5.01
Vinga	7.30	5.29
Orczifalva	7.55	5.47
Merczifalva	8.13	6.04
Timişóra	9.04	6.50

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	1.15
Merczifalva	7.19	2.04
Orczifalva	7.46	2.26
Vinga	8.15	2.56
Németh-Ságh	8.36	3.13
Aradulŭ nou	9.11	3.51
Aradŭ	9.27	4.05

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.33	4.19
Turda	9.54	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.12

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	6.—
Sighişóră	8.56

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică		2.05	4.35
Seica mare		2.38	5.05
Lómneşŭ		3.22	5.46
Ocna	8.—	3.46	6.17
Sibiiu	8.35	4.18	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	2.30	9.10	9.50
Ocna	3.04	9.37	10.14
Lómneşŭ		10.05	10.40
Şeica mare		10.40	11.10
Copşa-mică		11.09	11.35

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.51	11.11	4.15
M.-Bogata	4.06	11.20	4.41
Iernutŭ	4.43	11.57	5.28
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.44
Miraşteu	5.21	12.36	6.08
Oşorheiu	5.40	12.55	6.27
	6.—	4.58	——
Reghinul-săs.	7.35	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oşorheiu		10.—	9.49
	6.45	12.15	10.20
Miraşteu	7.05	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.28	12.58	11.02
Iernutŭ	7.50	1.19	11.23
M. Bogata	8.23	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.31	2.02	12.06
Cheţa	9.12	2.18	12.22
Cucerdea	9.44	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.30
Ţagŭ-Budatelecŭ	7.27
Bistriţa	11.—

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	3.—
Ţagŭ-Budatelecŭ	6.49
Murĕşŭ-Ludoşŭ	9.35

Notă: Numerii încuadraţī cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovu.